

**A Nemzeti Adó- és Vámhivatal
vezetője által kiadott**

3010/2016. útmutató

**a szabad forgalomba bocsátás vámeljáráskor az általános forgalmi adóról szóló 2007. évi
CXXVII. törvény 95. és 96. §-ában szabályozott adómentesség alkalmazásáról**

Az általános forgalmi adóról szóló 2007. évi CXXVII. törvény (a továbbiakban: Áfa törvény) 95. és 96. §-ában állapítja meg a termékimport során alkalmazandó, Közösségen belüli értékesítéshez kapcsolódó adó alóli mentességek szabályait. Az áfa törvény 95. és 96. §-ában szabályozott adómentesség egységes értelmezése és végrehajtása érdekében az alábbi útmutatót adom ki.

1. Az adómentes termékimport alkalmazásának feltételei

1. Az áfa törvény 95. és 96. §-ai szerinti adómentes termékimport olyan Közösségen belüli termékértékesítéshez kapcsolódik, amelynek eredményeként az importált termék az importot követően másik tagállamba átkerül, így a termék után az általános forgalmi adó (továbbiakban: áfa) a termék rendeltetése szerinti másik tagállamban válik esedékessé. Az ilyen esetekben végzett szabad forgalomba bocsátás vámeljárás lefolytatására és a vám érvényesítésére Magyarországon kerül sor, de az áfa megfizetése az alkalmazott adómentes termékimport következményeként az Unió más tagállamában történik.

2. Az áfa törvény értelmében mentes az áfa alól a termék importja a következő feltételek együttes teljesülése esetében:

- a) az importáló a terméket az áfa törvény 89. §-a szerint igazoltan belföldön kívülre, Unión belül adómentesen értékesíti;
- b) az a) pont szerint értékesített termék küldeményenkénti feladása belföldön vagy elfuvarozása belföldről legkésőbb a termék vámjogi szabad forgalomba bocsátásáról szóló határozat közlésétől számított 30. napig igazoltan megtörténik;
- c) az importáló – az áfa törvény 95. § (4) bekezdésében meghatározott eltéréssel – a termékre az Unió vámjog végrehajtásáról szóló 2016. évi XIII. törvény rendelkezéseinek megfelelően adóbiztosítékot nyújt;
- d) a terméket belföldön rendeltetésszerűen nem használják, egyéb módon nem hasznosítják;
- e) a vámhatóság felhívására a terméket bemutatják.

2. Az áfa törvény 89. §-a szerint az Unión belüli adómentes értékesítés

3. Az áfa törvény 95. §-ának (2) bekezdése szerinti adómentes termékimport lebonyolításához a termék vámjogi szabad forgalomba bocsátására irányuló vám-árnyilatkozat megtétele során az importálónak – a 6. pontban foglaltak szerint - meg kell adnia közösségi adószámát, valamint megfelelő okirat (így különösen: szerződés, egyéb kereskedelmi okmány) bemutatásával valószínűsítene kell az áfa törvény 89. §-a szerinti adómentes termékértékesítés teljesülését úgy, hogy abból kitűnjön az Unió valamely más tagállamában

adófizetésre kötelezettként nyilvántartásba vett beszerző neve, címe és az az adószáma, amely alatt e beszerzése után adót kell fizetnie a rendeltetési tagállam joga szerint.

4. Az adómentes termékimport megvalósulását valószínűsítő okirat elsősorban az importált termék értékesítésére vonatkozó szerződés. A szerződés többféle módon megköthető pl. az eladó és vevő által aláírt, külön okmányba foglaltan; ajánlat, rendelés adása után annak visszaigazolásával – ezek akár faxon, illetve elektronikus formában is történhetnek – ajánlat után az előleg, illetve a vételár megfizetésével). Elfogadható továbbá minden egyéb olyan kereskedelmi okmány is, amely valószínűsíti, hogy valós, az adómentességet megalapozó értékesítésről van szó. (Ilyen okmány lehet a másik tagállamban lévő vevő felé kibocsátott számla; a cég levelezése, amelyből az értékesítés megállapítható, vagy az ügy lebonyolításában résztvevő bank garanciája stb.). A „Pro forma” számla általában ajánlatot testesít meg, ezért az értékesítés valószínűsítésére csak akkor fogadható el, ha az a vevő által elfogadásra került (ez alól kivétel a „kötelezettség nélküli” pro forma számla, amely nem tekinthető kötelező ajánlatnak, így az elfogadása sem hoz létre szerződést).

5. Amennyiben az adómentes értékesítésre az áfa törvény 89. § (4) bekezdése alapján kerül sor (saját vagyon áthelyezés), úgy az importáló olyan értelmű nyilatkozata is elfogadható, hogy a terméket az áfa törvényben meghatározott határidőn belül másik tagállamba kiszállítja.

6. Az áfa törvény 95. §-ának (2) bekezdéséhez kapcsolódóan az adómentes termékimporthoz kapcsolódó vámjogi szabad forgalomba bocsátásra irányuló vám-árunyilatkozat 44. rovatában minden esetben fel kell tüntetni a Magyarországon adófizetésre kötelezett adószámát, illetve az Unió valamely más tagállamában adófizetésre kötelezett adószámát, illetve amennyiben alkalmazásra kerül pénzügyi képviselő, úgy annak adószámát az alábbi kódok megfelelő alkalmazásával:

- a) Y040: a behozatal szerinti tagállamban a közös hozzáadottértékadó-rendszerről szóló 2006/112/EK tanácsi irányelv (héa-irányelv) 201. cikke értelmében adófizetésre kijelölt vagy akként elismert importőr részére kiadott héa-azonosítószám;
- b) Y041: a közös hozzáadottértékadó-rendszerről szóló 2006/112/EK tanácsi irányelv (héa-irányelv) 200. cikke értelmében az Unión belüli termékbeszerzést teljesítő és ennél fogva a héa befizetésére kötelezett megrendelő héa-azonosítószáma;
- c) Y042: A behozatal szerinti tagállamban az adóügyi képviselő részére kiadott héa-azonosítószám.

7. Az árunyilatkozat 44. rovatában feltüntetett, másik tagállami gazdálkodóhoz tartozó adószám érvényességének ellenőrzését a vámszervek minden esetben elvégzik.

8. Amennyiben az elvégzett ellenőrzést követően megállapítható, hogy a másik tagállami gazdálkodóhoz tartozó közösségi adószám nem érvényes, az adómentesség nem érvényesül, így a vámhatóság kérelemtől eltérően, a döntést indokolva rendelkezik az áfa megfizetése iránt.

3. Importált terméknek a szabad forgalomba bocsátásról szóló határozat közlésének napját követő 30 napon belül belföldről másik tagállamba történő igazolt elfuvarozása, eljuttatása

9. Az áfa törvény 95. §-ának (1) bekezdése alapján adómentességgel szabad forgalomba bocsátott terméket 30 napon belül belföldről másik tagállamba igazoltan el kell juttatni vagy

postai forgalomban belföldön küldeményként fel kell adni. (A 30 napos határidő megtartottnak tekintendő akkor, ha a termék másik tagállamba történő tényleges eljuttatására a szabad forgalomba bocsátás követő 30. nap után kerül sor, azonban azt legkésőbb a 30. napon másik tagállami rendeltetéssel útnak indították.)

10. Az áfa törvény 95. § (1) bekezdésében meghatározott határidőt a szabad forgalomba bocsátás vámeljárást végző vámszerv az áfa törvény 95. § (3) bekezdés alapján indokolt esetben, külön írásbeli kérelemre legfeljebb egy alkalommal 30 nappal meghosszabbíthatja. A határidő meghosszabbítását a szabad forgalomba bocsátást végző vámszerv feltételhez kötheti, különösen a szabad forgalomba bocsátott termék ismételt bemutatásához. Ez a bemutatás más vámszervnél is történhet, de a vámeljárást követő 30 napon belül igazoltan meg kell történnie úgy, hogy a szabad forgalomba bocsátott és a bemutatott termék azonossága kétséget kizáróan megállapítható legyen.

4. Adóbiztosíték

11. Az adóbiztosíték az importált termékre vonatkozó adómértékkel kiszámított áfa összege, amit az adómentes termékimport jogcímen szabadforgalomba bocsátás vámeljáráás során biztosítani kell (áfa törvény 259. §. 1. pont).

12. Az adóbiztosítékot az importálónak vagy közvetett vámjogi képviselőjének kell nyújtania.

13. Ha az importáló képviseletére pénzügyi képviselőt bíz meg, az adóbiztosítékot az áfa törvény 95. § (4) bekezdése szerint a pénzügyi képviselő is nyújthatja saját nevében.

14. Az adómentes termékimporthoz kapcsolódó szabad forgalomba bocsátás vámeljáráás alkalmával az adóbiztosíték nyújtására kötelezett gazdálkodó (importőr, annak közvetett vámjogi képviselője vagy pénzügyi képviselője) akkor is köteles adóbiztosítékot nyújtani, amennyiben rendelkezik az áfa törvény 156. §-a szerinti önadózásra jogosító engedéllyel.

5. Termék használata

15. Az áfa alóli mentesség mellett szabad forgalomba bocsátott termékek belföldön rendeltetészerűen nem használhatók, egyéb módon nem hasznosíthatók (áfa törvény 95. § (1) bekezdés d) pont). A termék használatának, hasznosításának tilalma alapján, a termékkel kapcsolatban belföldön csupán olyan szolgáltatás nyújtható, amely a termék jellegét nem változtatja meg, illetve amely nem minősül gazdasági értelemben vett használatnak, hasznosításnak. Nem minősül például a termék gazdasági értelemben vett használatának, hasznosításának, valamint nem jelenti a termék jellegének megváltoztatását a termék fuvarozása, raktározása, csomagolása. Ezen túl nem minősül a termék gazdasági értelemben vett használatának, hasznosításának, valamint nem jelenti a termék jellegének megváltoztatását az sem, ha azon állagmegóvást, valamint kárelhárítást végeznek.

6. Termék bemutatása

16. Az áfa törvény külön kiemeli, hogy az adó alóli mentesség mellett a szabad forgalomba bocsátás csak akkor végezhető el, ha a NAV felhívására a terméket bemutatják (áfa törvény 95. § (1) bekezdés e) pont). A bemutatási kötelezettség vonatkozik egyrészt a szabad forgalomba bocsátás vámeljáráás során alkalmazott áruvizsgálatra, másrészt a másik tagállamba való átszállításra adott határidő meghosszabbításánál alkalmazott áruvizsgálatra.

7. Az eljárásnál közreműködők

17. Az áfa törvény 95. §-ának (1) bekezdése szerinti adómentes termékimport jogcímen szabad forgalomba bocsátás vámeljárást a termék importálója, illetve vámjogi képviselője kezdeményezheti.

18. Fő szabály szerint az importálónak be kell jelentkeznie Magyarországon adóalanyként. Az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény (továbbiakban: Art.) 20/B. § (1) bekezdése értelmében, abban az esetben mentesül ezen bejelentkezési kötelezettség alól, ha közvetett vámjogi képviselőt vesz igénybe és belföldön más adóköteles tevékenységet nem folytat.

19. Amennyiben az importáló Magyarországon adóalanyként bejelentkezett, abban az esetben vámjogi képviselőt is igénybe vehet.

8. Közvetett vámjogi képviselőre vonatkozó szabályok

20. Közvetett vámjogi képviselő közreműködése esetén – az importáló írásos meghatalmazása alapján – a közvetett vámjogi képviselő az áfa törvény 95.§ szerinti adómentesség érvényesítése érdekében is eljárhat.

21. A közvetett vámjogi képviselőre vonatkozó meghatalmazás mellett szükséges az adómentesség érvényesítésére vonatkozó írásos meghatalmazás benyújtása is, melyet a szabad forgalomba bocsátás vámeljárásra irányuló vámáru-nyilatkozattal együtt kell bemutatni. Elektronikus úton benyújtott vámáru-nyilatkozat esetén a vonatkozó meghatalmazással a beküldő nyilatkozattevőnek a beküldés időpontjában rendelkeznie kell, a vámhatóság részére felhívás esetén köteles bemutatni, és az elévülési idejét köteles megőrizni.

22. Az adómentesség érvényesítésére vonatkozó írásos meghatalmazás abban az esetben tekinthető érvényesnek, amennyiben az alábbi feltételek teljesülnek:

- a) az importáló belföldön nyilvántartásba nem vett és arra nem is kötelezett vagy olyan adóalany, aki kizárólag az áfa törvény 95. § (1) bekezdésének a) pontjában említett eset miatt lenne belföldön nyilvántartásba vételre kötelezett; és
- b) a közvetett vámjogi képviselő belföldön nyilvántartásba vett, közösségi adószámmal rendelkező adóalany, akinek nincs olyan, az áfa törvényben szabályozott jogállása, amely alapján tőle adó fizetése ne lenne követelhető (azaz nem alanyi adómentes áfa-alany, illetve nem eva-alany).

23. Amennyiben az adómentesség érvényesítése tekintetében közvetett vámjogi képviselő jár el, és a fenti feltételek teljesülnek, abban az esetben az 1-2. pontokban szereplő feltételeket saját nevében a közvetett vámjogi képviselő teljesíti.

24. Közvetett vámjogi képviselő saját nevében, az importáló érdekében úgy is eljárhat, hogy az importáló Magyarországon bejegyzett, magyar adószámmal rendelkező gazdálkodó. Ezen esetben azonban az áfa törvény 95. § szerinti adómentesség érvényesítéséhez szükséges feltételeket az importálónak kell teljesítenie.

9. Az áfa összegének megállapítása és felfüggesztése

25. Az adómentes termékimporthoz kapcsolódó szabad forgalomba bocsátás vámeljáráás során az általános forgalmi adó összegét meg kell állapítani és felfüggeszteni (áfa törvény 95. § (5) bekezdése). Ennek érdekében meg kell állapítani az importtermék áfa mértékét, amelyet a vámáru-nyilatkozaton fel kell tüntetni.

26. Az áfa törvény 156. §-a szerinti, önadózásra jogosító engedéllyel rendelkező adóalany esetében - tekintettel arra, hogy az áfa törvény 156. § (1) bekezdése kifejezetten csak a 155. § (1) bekezdésére hivatkozik, az áfa törvény 155. § (2) bekezdésére nem - az áfa törvény 95-96. §-aiban szabályozott termékimport esetén nincsen lehetőség önadózásra, így részükre a szabad forgalomba bocsátás vámeljáráás során az általános forgalmi adó összegét szintén meg kell állapítani és fel kell függeszteni.

27. A szabad forgalomba bocsátás vámeljáráás az áruk kiadásával lezárul.

10. Azon esetek, amelyekben a vámeljáráás során nem érvényesül az adómentesség

28. Az áfa törvény 95. § (6) bekezdése alapján az adómentesség nem érvényesül, és a vámhatóság a megállapított adó megfizetéséről is rendelkezik, ha már a termék vámjogi szabad forgalomba bocsátásakor

- a) az importáló, közvetett vámjogi képviselője vagy pénzügyi képviselője a termékre nem nyújt adóbiztosítékot, vagy
- b) a terméket belföldön rendeltetésszerűen használják, egyéb módon hasznosítják; vagy
- c) a terméket a vámhatóság felhívására nem mutatják be, vagy
- d) a termék vámjogi szabad forgalomba bocsátására irányuló vám-árunyilatkozat megtétele során az importáló nem adja meg a közösségi adószámát, megfelelő okirat bemutatásával nem valószínűsíti az áfa törvény 95. § (1) bekezdés a) pontjában meghatározott feltétel teljesülését úgy, hogy abból kitűnik az Unió valamely más tagállamában adófizetésre kötelezettként nyilvántartásba vett beszerző neve, címe és az adószáma, amely alatt e beszerzése után adót kell fizetnie e tagállam joga szerint.

29. Szintén nem alkalmazható az adómentesség az áfa törvény 90. §-a alapján akkor, ha

- a) az értékesítő adóalany alanyi adómentességben részesül, vagy
- b) beszerző adóalany, aki (amely) ilyen minőségében nem belföldön, hanem az Unió más tagállamában jár el, vagy szintén az Unió más tagállamában nyilvántartásba vett egyébként adófizetésre kötelezett, nem adóalany jogi személynek e beszerzésük után az utóbb említett tagállam joga szerint, amely tartalmában megfelel a Héa-irányelv 3. cikke (1) bekezdésének, nem kell adót fizetniük, vagy
- c) a jövedéki terméknek az áfa törvény 89. § (3) bekezdésében meghatározott értékesítése kapcsán a termék értékesítője alanyi adómentességben részesül,
- d) az áfa törvény 8. számú mellékletének I-III. részeiben meghatározott műalkotás, gyűjteménydarab és régiség, valamint használt ingóság értékesítésére az áfa törvény rendelkezéseit az áfa törvény XVI. fejezetében meghatározott eltérésekkel alkalmazzák.

11. Az áruk belföldről történő elfuvarozása, illetve küldeményként történő feladása

30. Az áfa megfizetésének felfüggesztése megszűnik, ha az adómentes termékimportra meghatározott feltételek maradéktalan teljesítésével az adómentesség érvényesül. Jelen útmutató 2. pontjában foglalt feltételek teljesítésén túl az importálónak, pénzügyi képviselőjének vagy a közvetett vámjogi képviselőnek a termék másik tagállamba történő

elfuvarozására vagy postai forgalomban a belföldön küldeménykénti feladásra meghatározott határidő lejártát követő 15 napon belül okirat bemutatásával igazolnia kell, hogy a termék belföldről másik tagállamba határidőben elszállításra került, vagy postai forgalomban belföldről küldeményként feladásra került.

31. A termék másik tagállamba történő elfuvarozásának, eljuttatásának, illetve postai forgalomban küldeményként történő feladásának ténye igazolható

- a) eredeti fuvarokmánnyal, vagy
- b) minden olyan okmánnyal, amely hitelt érdemlően igazolja, hogy az importtermék kiszállítása, illetve postai forgalomban belföldről küldeményként történő feladása másik tagállam területére megtörtént, különösen:
 - ba) fuvarlevél átvételt igazoló eredeti példányával;
 - bb) az eladótól és vevőtől független szállító cég által kibocsátott rakományjegyzék, rakjegyzék, rakodási lista, szállítólevél átvételt igazoló eredeti példányával;
 - bc) a fuvarlevél másolatának bemutatása mellett a vevő eredeti nyilatkozatával a szállítmány átvételéről;
 - bd) a fuvarlevél másolatának bemutatása mellett az eredeti szállítmányozói nyilatkozattal az áru más tagállamba történő leszállításáról.

32. Az árukat a vámeljáráskor bejelentett gazdálkodó részére kell leszállítani.

33. Amennyiben más helyre vagy másik gazdálkodó részére történik a leszállítás, úgy az ügyfélnek tisztáznia kell a vámhatóság felé a változás tényét.

34. Amennyiben az Unió belüli termékértékesítést teljesítő vagy az Unió belüli termékbeszerzést végző gazdálkodó saját maga szállítja az árut és fuvarlevél kiállítására nem kötelezett, úgy a kiállított rakományjegyzék (rakjegyzék stb.) mellett a kiszállítás igazolásául annak megtörténtét igazoló egyéb okmányt is be kell mutatnia (pl. menetlevél, útnyilvántartás stb.).

35. A szabad forgalomba bocsátást követően végzett, másik tagállamba történő fuvarozást (amennyiben azt jogszabály előírja) az Elektronikus Közúti Áruforgalom Ellenőrző rendszerbe (továbbiakban: EKAER) be kell jelenteni, melynek megtörténtét a vámhatóság ellenőrzi.

12. Az összesítő nyilatkozat, adóbevallás vagy a fizetendőadó-megállapítási kötelezettség teljesítését igazoló számla benyújtása

36. Az importálónak, közvetett vámjogi képviselőjének, vagy pénzügyi képviselőjének az adó megfizetése alóli végleges mentesülés érdekében eleget kell tennie az áfa törvény 95.§ (1) bekezdés a) pontjához fűződő

- a) az Art. szerinti összesítőnyilatkozat-tételi kötelezettségének, **vagy**
- b) bevallási kötelezettségének, ha az *a)* alpontban említett kötelezettség a termék elfuvarozására, illetve postai forgalomban küldeményként történő feladására vonatkozó határidő lejártát követő 15. naphoz képest később válik esedékessé.

37. Amennyiben a 36. pont a) és b) alpontjában említett kötelezettség a termék elfuvarozására, illetve postai forgalomban küldeményként történő feladására vonatkozó határidő lejártát követő 15. naphoz képest később válik esedékessé, abban az esetben az

importálónak, pénzügyi képviselőjének vagy a közvetett vámjogi képviselőnek az ügylet teljesítését igazoló, az importőr vagy közvetett vámjogi képviselője által kiállított számla, számla hiányában a kötelezettség teljesítését igazoló egyéb okirat bemutatásával eleget kell tennie a **fizetendőadó-megállapítási kötelezettségének**.

38. Az Unión belüli termékértékesítést igazoló számlákat ha a vámhatóság bekéri – amennyiben ezek a számlák a vám eljárás során nem kerültek benyújtásra – akkor az ezzel kapcsolatos kötelezettség teljesítésének igazolása kizárólag akkor fogadható el, ha az összesítőnyilatkozat-tételi kötelezettség vagy a 36. pont b) alpontjában foglalt feltételek esetén a bevallási kötelezettség a termék elfuvarozására, illetve küldeményként történő feladására vonatkozó határidő lejártát követő 15. napon belül nem válik esedékessé.

Példa: A 42-es eljáráskóddal végzett szabad forgalomba bocsátásra 2010. március 9-én kerül sor. Az áruk kiszállítása 2010. március 12-én megtörténik, melyet az importőr 2010. március 16-án CMR-rel igazol, a CMR mellé az ügylet teljesítését igazoló számla csatolásra kerül. Figyelemmel azonban arra, hogy az összesítő-nyilatkozatot 2010. április 20-ig – azaz a termék elfuvarozására vonatkozó határidőt (2010. április 8.) követő 15 napon belül – kell az importálónak benyújtania, így az adó megfizetése alóli mentesítés a benyújtott számla alapján nem lehetséges. Az ügyfélnek jelen esetben az összesítő-nyilatkozat benyújtási kötelezettségének eleget kell tennie és ezt az eljáró vámszervnek ellenőriznie kell.

39. Abban az esetben, ha az eljáró vámszerv a benyújtott okiratokat igazolásként elfogadja, valamint annak esedékessége esetén az összesítő-nyilatkozat vagy az adóbevallás benyújtását az informatikai rendszerben ellenőrizte, az importálót – az áfa törvény 95.§ (8) bekezdésének figyelembe vételével - határozattal véglegesen mentesíti a megállapított adó megfizetése alól, és a nyújtott adóbiztosítékot az áfa törvény 95.§ (11) bekezdés a) pontja alapján a határozat meghozatalával egyidejűleg felszabadítja.

13. A szabad forgalomba bocsátás vám eljárását követő azon esetek, melyekben az adómentesség nem érvényesül

40. Amennyiben a szabad forgalomba bocsátás vám eljárás során az áfa összege kiszabásra, majd felfüggesztésre került, azonban az eljáró vámszerv által megállapítást nyer, hogy az áfa törvény 95. § (1) és (9) bekezdésben meghatározott feltételek bármelyike nem teljesül, abban az esetben az adómentesség nem érvényesül.

41. Abban az esetben, ha az adómentesség feltételei nem teljesülnek és ezáltal az adómentesség nem érvényesül, a szabad forgalomba bocsátást végző vámszerv – az áfa törvény 95. § (10) bekezdésének figyelembe vételével - határozattal kötelezi az importálót a megállapított és felfüggesztett adó megfizetésére.

42. Amikor az import önadózási engedéllyel rendelkező adóalany az áfa törvény 95-96. §-ai szerinti adómentes termékimporthoz kapcsolódó szabad forgalomba bocsátás vám eljárása – a feltételek teljesülésének hiányában – utóbb mégis adókötelessé válik, akkor az áfa törvény 155. § (2) bekezdése alapján az áfát nem önadózással állapítja meg, hanem azt a vámhatóság kiszabja az áfa törvény 95. § (10) bekezdése alapján hozott határozatában.

43. Mivel az áfa törvény 95. § (10) bekezdése alapján a termék vámjogi szabad forgalomba bocsátásáról szóló határozat meghozatalának időpontja minősül esedékességnek, így az eljáró vámszerv - az Art. 165. § (1) bekezdésének figyelembe vételével - az általános forgalmi adó

megfizetéséhez kapcsolódóan, az általános forgalmi adó megfizetése felfüggesztésének megszűnése napjától (a szabad forgalomba bocsátás napjától számított 46. vagy 76. naptól), vagy az importőr azon jelzésének napjától, amikor a vámhatóságot értesítette arról, hogy a szabad forgalomba bocsátott árukat másik tagállamba nem kívánja eljuttatni, a vámjogi szabad forgalomba bocsátásról szóló határozat meghozatalának napjáig visszamenőleg, késedelmi pótlék kiszabása felől is intézkedik.

44. Amennyiben az általános forgalmi adó megfizetésre kerül, úgy az adóbiztosíték felszabadításra kerül. Amennyiben az általános forgalmi adó megfizetésére nem kerül sor, úgy az eljáró vámszerv az adóbiztosítékból érvényesíti az adó összegét.

14. A közvetett vámjogi képviselő kötelezettsége az adó megfizetése kapcsán

45. Azokban az esetekben, amikor az adómentes termékimporthoz kapcsolódó szabad forgalomba bocsátás vámeljárással összefüggésben az importáló helyett – az áfa törvény 95. § szerinti adómentesség érvényesítése érdekében - annak közvetett vámjogi képviselője jár el, az áfa törvény 145. § (2) bekezdése alkalmazandó, miszerint az általános forgalmi adót a közvetett vámjogi képviselő fizeti.

15. Igazolási kérelem és az adó visszafizetése

46. Az igazolási kérelem tekintetében szabályokat a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (továbbiakban: Ket.) 66. §-a tartalmaz. Hivatkozott szakasz (1) bekezdése szerint, aki az eljárás során valamely határnapot, határidőt önhibáján kívül elmulasztott, igazolási kérelmet terjeszthet elő.

47. Amennyiben az igazolási kérelemben foglaltakat az eljáró vámszerv elfogadja, úgy a kiszabott és bevételezett áfa, illetve késedelmi pótlék összegét az Art. rendelkezéseinek megfelelően 30 napon belül visszafizeti.

48. Amennyiben az adómentes termékimport kapcsán az áruk belföldről történő elfuvarozására vagy postai forgalomban belföldön küldeménykénti feladása az áfa törvény 95. § (3) bekezdésében meghatározott határidőn belül nem kerül sor, azonban a terméket később mégis az Unió másik tagállamába értékesítik az áfa törvény 89. §-a szerinti adó alóli mentesség keretében, akkor ez a termékértékesítés már nem tekinthető adómentes termékimportot megalapozó értékesítésnek, ezért az áfát, illetve a késedelmi kamatot az áfa törvény 95. §-ára hivatkozással az eljáró vámszerv nem fizeti vissza, igazolási kérelemnek nincs helye.

Példa: az adómentes termékimporthoz kapcsolódó szabad forgalomba bocsátás vámeljárással folytatására, illetve az erről szóló vámhatósági határozat közlésére 2012. január 1-jén került sor, ennek megfelelően az árukat belföldről 2012. január 31-ig kellett elfuvarozni vagy belföldön ezen határidőn belül kellett küldeményként feladni. Az áruk belföldről történő elfuvarozása azonban 2012. január 31-ig nem történt meg, és a határidő meghosszabbítására sem került sor. Ebben az esetben az eljáró vámszerv az adó felfüggesztésének megszüntetése mellett az adó megfizetéséről döntött. Fentieket követően az áruk 2012. március 5-én mégis másik tagállamba eljuttatásra kerültek Unión belüli termékértékesítés keretében. Ebben az esetben igazolási kérelmet a vámhatóság nem fogad el, a beszedett áfa összegét, illetve a késedelmi kamatot nem fizeti vissza.

16. A jövedéki adó felfüggesztésével, másik tagállami rendeltetéssel vámjogi szabad forgalomba bocsátott jövedéki termékek vámeljárási alá vonásának különös szabályai

49. A jövedéki termék importálásával keletkező adókötelezettség esetén a jövedéki adófizetési kötelezettség felfüggesztésre kerül, ha az importálás helye adóraktár, illetve adómentes felhasználó üzeme, raktára, valamint ha a jövedéki terméket az importálás helyéről közvetlenül adóraktárba vagy adómentes felhasználóhoz, vagy felhasználói engedélyeshez szállítják.

50. A jövedéki termék importálásával keletkező, fentiek szerint felfüggesztett jövedéki adó mellett felfüggesztésre kerül az általános forgalmi adó összege is abban az esetben, ha az importálást követően másik tagállam adóraktárába történik a betárolás, és a vonatkozó vámáru-nyilatkozatot az eljáró vámszerv - az áfa törvény 95-96. §-ában foglaltak figyelembe vételével - elfogadja.

51. Az áfa összegének felfüggesztése tekintetében jelen útmutatóban foglaltak értelemszerűen alkalmazandók azzal, hogy a felfüggesztett jövedéki adó az áfa alapjába nem számít bele, így adóbiztosítékot kizárólag a termékre eső áfa tekintetében kell nyújtani az áfa törvény 95. § (1) bekezdés c) pontja szerint.

52. Az importált termékek jövedéki adófelfüggesztéssel történő, másik tagállami rendeltetéssel elvégzett vámjogi szabad forgalomba bocsátását csak az Unióban letelepedett, bejegyzett feladói engedéllyel rendelkező személyek kérhetik.

53. A jövedéki termékek jövedéki adófelfüggesztéssel és áfa felfüggesztéssel történő szabad forgalomba bocsátása esetén a vámáru-nyilatkozatot benyújtónak - a vámáru-nyilatkozat mellékleteként – rögzítenie kell a vámkezeléshez kapcsolódó e-TKO okmány(ok) okmánykódját, valamint az(ok) LRN azonosítóját.

54. A vonatkozó szabad forgalomba bocsátás vámeljárási alkalmával a szabad forgalomba bocsátásra vonatkozó vámáru-nyilatkozaton melléklet adatként feltüntetésre kell, hogy kerüljön a bejegyzett feladó engedély kódja és száma.

55. Amennyiben a jövedéki termék átvételét a vámhatóság elektronikus úton igazolja, vagy a manuális lezárásról elektronikus tájékoztatást küld, akkor az áfa törvény 95. § (1) bekezdés b) pontja szerinti, a termék belföldről történő elfuvarozásának, illetve postai forgalomban belföldön küldeményként történő feladása kapcsán további igazolások benyújtására nincs szükség.

56. Amennyiben azonban a jövedéki termék átvételét a vámhatóság elektronikus úton a vámjogi szabad forgalomba bocsátás időpontjától számított 30 napon belül nem igazolja, abban az esetben a belföldről történő elfuvarozás vagy postai forgalomban belföldön küldeményként történő feladása tényének igazolását a szabad forgalomba bocsátás vámeljárási végző vámszervhez be kell nyújtani.

57. Amennyiben a belföldről történő elfuvarozás vagy postai forgalomban belföldön küldeményként történő feladása tényének vámhatóság általi igazolása megtörténik, azonban a betárolás elektronikus átvételi elismervényen történő visszaigazolása a vámjogi szabad forgalomba bocsátás időpontjától számított 30 napon belül üzemszünet miatt nem történik

meg, abban az esetben az áfa megfizetése alóli végleges mentesítés jelen útmutatóban foglaltak alapján kerül elvégzésre.

58. Ha az EMCS-ben a betárolás elektronikus átvételi elismervényen történő visszaigazolása a vámjogi szabad forgalomba bocsátás időpontjától számított 30 napon belül nem történik meg, és üzemszünet nem került elrendelésre, a 31. napon beáll az áfa és a jövedéki adófizetési kötelezettség, továbbá a szóban forgó jövedéki termékek vámjogi szabad forgalomba bocsátását követően adóraktárba, adómentes felhasználó, felhasználói engedélyes üzemébe indított jövedéki termék mennyiségénél igazolatlanul kevesebb került betárolásra, annak megállapításakor beáll az adófizetési kötelezettség.

17. Záró rendelkezések

59. Az útmutató a kiadmányozás napjától érvényes.

60. Az útmutató érvényességének napján egyidejűleg a szabad forgalomba bocsátás vámeljáráskor a 2007. évi CXXVII. törvény 95. és 96. §-aiban szabályozott adómentesség alkalmazásáról szóló 3008/2015. számú útmutató érvénytelen.

Budapest, 2016. július 5.

Tállai András
a Nemzeti Adó- és Vámhivatal vezetője